

พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง
ในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น
Political dynamic and political culture reinforcement
in democratic system of local politicians

ไพวรรณ ปุริมาตร

Paiwan Purimart

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhon Ratchasima Campus.

E-mail: pichitpuri2@hotmail.com

Received 20 November 2020; Revised 5 April 2021; Accepted 5 April 2021

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อพลวัตทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น 2. เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักธรรมในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น และ 3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มตัวอย่าง 375 คน ใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 17 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอแบบบรรยายอธิบายและพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย
 - 1) การมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของตน
 - 2) เคารพกฎหมายและกติกากในการอยู่ร่วมกันในสังคม
 - 3) รู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต
 - 4) มีจิตสาธารณะ
 - 5) มีความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมือง
2. กระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย
 - 1) การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 - 2) การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล
 - 3) การเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย
 - 4) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง
 - 5) การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 6) การมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์
 - 7) การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์
 - 8) การไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ

3. นำเสนอรูปแบบพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย 1) กายกรรม (การทำดีกัน) 2) วจีกรรม (การพูดดีต่อกัน) 3) มโนกรรมอัน (การคิดดีต่อกัน) 4) สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) 5) สีสสามัญญดา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่น) 6) ทิฏฐิสามัญญดา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น)

คำสำคัญ: พลวัตทางการเมือง, วัฒนธรรมทางการเมือง, ระบบประชาธิปไตย

Abstracts

Objectives of this research were: 1. To study the level of response of the public to political dynamics in the democratic system of local politicians. 2. To study the application of Dhamma principles in strengthening political culture in the democratic system of local politicians. 3. To propose a model of political culture reinforcement in democratic system of local politicians, conducted by the mixed research methods: The quantitative research, data were collected from 375 persons with questionnaires and data were analyzed with frequency, percentage, mean and standard deviation. The qualitative research, data were collected from 17 key informants by in-depth-interviewing Data were analyzed by descriptive interpretation.

The research results were found that

1. Strengthening the democratic political culture of local politicians consists of 1) having knowledge, understanding and awareness of one's rights, duties and responsibilities 2) Respect the laws and rules of coexistence in society 3) Accepting An honest political opinion 4) Have a public mind 5) Have an interest in and participate in politics

2. The process of strengthening political culture in the democratic system of local politicians consists of 1) having faith in the principles of democracy, 2) adherence to and trusting of the principles and dignity of persons, 3) respect for the rules of government democracy 4) Participation in political and governance activities 5) Citizenship and self-confidence 6) Optimism, human trust 7) Known to criticize logically and in a constructive way 8) Lack of a tyrannical mind.

3. To present the model of political dynamics and the strengthening of political culture. In the democracy of local politicians, it consists of 1) acrobatics (doing good) 2) speech (speaking good to one another) 3) thinking (good thinking) 4) consumerism (allocation of public interest) 5) Common Yata color (does not persecute others) 6) talisman of common Yata (Listen to other people's opinions)

Keywords: Political Dynamic, Political Culture, Democratic System

บทนำ

วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แท้จริงเกิดขึ้นได้ทันที แต่ต้องมีการพัฒนาและศึกษาอบรมหรือบ่มเพาะประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจนวัฒนธรรมทางการเมืองสอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชน ประชาชนต้องมีจิตใจปรารถนาในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และความศรัทธาในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เมื่อประชาชนศรัทธาแล้วจะมีความเชื่อมั่น ถ้าหากมีอะไรเกิดขึ้นกับระบอบประชาธิปไตย ประชาชนต้องออกมาปกป้องระบบการเมืองที่ต้องรักษาเอาไว้คือระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นระบบการปกครองที่เสียหายน้อยที่สุด หลักสิทธิเสรีภาพเป็นหลักการที่สำคัญขั้นพื้นฐานของระบบเสรีประชาธิปไตย เป็นการรับรองสิทธิของเสรีชนหรือประชาชนทั่วไป เช่น สิทธิในการแสดงความคิดเห็น สิทธิในการชุมนุม สิทธิในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัยสิทธิในการเลือกประกอบอาชีพ สิทธิในการได้รับการศึกษา สิทธิในการรับรู้ข่าวสาร เป็นต้น ฉะนั้น การทำให้ระบอบประชาธิปไตยเป็นของประชาชนไม่ได้อยู่ที่การรัฐธรรมนูญการเลือกตั้งและระบบรัฐสภาฯ แต่อยู่ที่การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจรู้สึกตระหนักและเห็นคุณค่าจนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตยจึงยึดถือปฏิบัติเป็นวิถีคิดและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยที่เรียกว่า ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงเป็นสิ่งสำคัญและเป็นเรื่องที่จะต้องปลูกฝังในสังคมไทย (อานันท์ ปันยารชุน, 2551)

อำนาจท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมามีการเปลี่ยนแปลงเรื่อยมาในอดีตนั้นพบว่า อำนาจท้องถิ่นมีลักษณะที่หลากหลายของกลุ่มอำนาจ แต่มีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกันคือ การพยายามสร้างความสัมพันธ์กับลูกน้อง บริวาร หรือชาวบ้าน เพื่ออาศัยถิ่นฐานเป็นเครื่องปกป้องอำนาจท้องถิ่น การแสดงบทบาทดังกล่าวรับรู้กันอยู่แล้วว่าผู้คนในท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยบุคคลซึ่งสามารถให้ความปลอดภัยในการดำรงชีวิตผนวกกับการสร้างฐานอำนาจของตนเองเพื่อให้เกิดความอยู่รอด อีกทั้งยังมีจุดมุ่งหมายอีกประการหนึ่งคือ อำนาจท้องถิ่น อำนาจอิทธิพลก่อให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อำนาจของท้องถิ่นจึงเข้าสู่หรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้มีอำนาจในระบบราชการเพื่อที่จะทำให้ผลประโยชน์ของตนดำเนินต่อไป บางส่วนไม่ได้เข้าสู่ระบบราชการก็ต้องสร้างเครือข่ายที่สัมพันธ์กับราชการชั้นสูงเพื่อปกป้องสถานะของตน แต่ก็ยังสร้างสัมพันธ์กับชาวบ้านมากขึ้นเช่นกัน เพื่อดำรงความศักดิ์สิทธิ์ในอำนาจของตน (สมปอง รักษาธรรม, 2552)

ลักษณะทางการเมืองในจังหวัดนครราชสีมาจะเป็นการสืบทอดอำนาจทางการเมืองผ่านระบบเพื่อนพ้อง เครือข่าย โดยเฉพาะทางเครือญาติ ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มอิทธิพลทางการเมือง ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกันหลากหลายกลุ่ม โดยเฉพาะในบริบทช่วงหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาที่มีการเกิดการเลือกตั้งและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมนั้น ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา อาทิเช่นในปัจจุบัน ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็เป็นคนสนิทของฐานอำนาจของนักการเมืองเก่าหรือนายกเทศบาลเมืองนครราชสีมาก็เป็นคนจากพรรคชาติพัฒนาก็ยังเป็นฐานอำนาจเก่าอีกเช่นกัน ยังไม่นับรวมเครือข่ายที่เข้าไปครอบงำการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นขนาดเล็ก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ทั้งทั้งจังหวัด

นอกจากนี้ ประเด็นปัญหาจากข้อมูลคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2561 พบว่า มีข้อกล่าวหาร้องเรียนจำนวน 471 เรื่อง หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด 4 ลำดับแรกเรียงจากมากไปหาน้อยคือ องค์การบริหารส่วนตำบล 175 เรื่อง เทศบาล 165 เรื่อง หน่วยงานทางการศึกษา 45 เรื่อง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด 20 เรื่อง (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2561) ผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นจะมีพลวัตรทาง

การเมืองในการเปลี่ยนแปลงทุกครั้ง อาศัยระบบอุปถัมภ์ นำไปสู่ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน และความขัดแย้งทางการเมืองท้องถิ่นในสังคมไทย

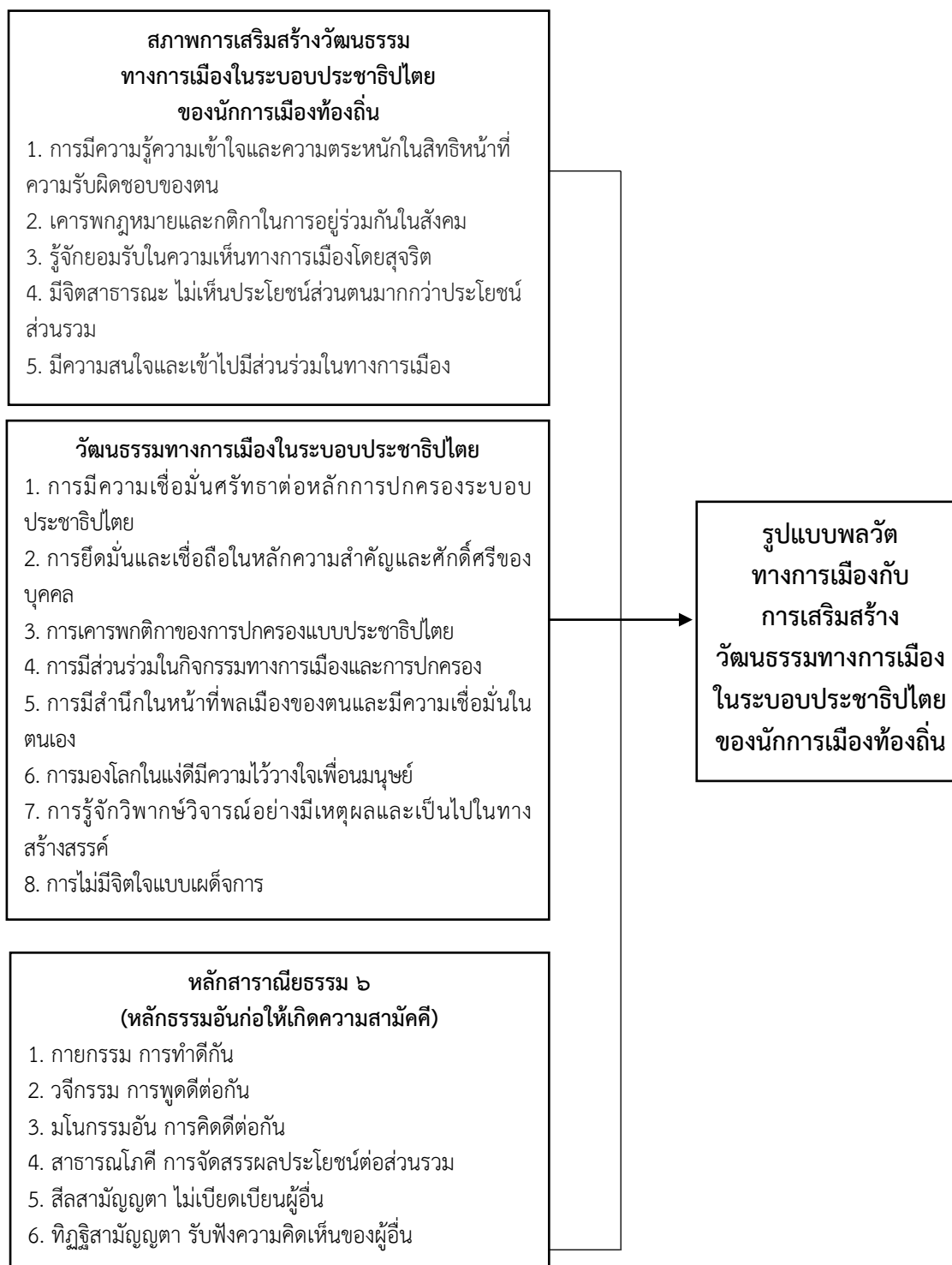
ปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง ปัญหาการใช้ทรัพยากรของทางราชการ ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ปรากฏในปัจจุบันจากการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ มีปัญหาในการจัดซื้อจัดจ้างการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน การเรียกรับเงินจากการซื้อขายตำแหน่ง การสร้างสนามฟุตบอล เป็นต้น ซึ่งเป็นส่งผลต่อขวัญ กำลังใจของประชาชนในพื้นที่นับว่าเป็นความล้มเหลวในการใช้งบประมาณแผ่นดิน เกิดการแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบของนักการเมืองและข้าราชการ หากเกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เชื่อว่าในการทุจริตคอร์รัปชันในจังหวัดนครราชสีมา ก็จะลดลงหรือหมดไปสำหรับข้อมูลการทุจริตคอร์รัปชันในจังหวัดนครราชสีมาตลอดจนสังคมไทย จึงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาเนื่องจากขาดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ส่งผลให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นปัญหาที่รัฐบาลได้หาแนวทางป้องกันและปราบปรามเพื่อให้ปัญหาดังกล่าวลดน้อยลงหรือหมดไปจากสังคมไทย (ปรีชา อุยตระกูล และคณะ, 2561)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น เนื่องจากการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นจะส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ฉะนั้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนนับเป็นการมีส่วนร่วมพื้นฐานที่สำคัญของการเมืองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ก็เพราะว่าพลเมืองเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นอำนาจสูงสุดของรัฐและพลเมืองได้ใช้อำนาจผ่านระบบตัวแทนที่เลือกเข้าไปทำหน้าที่ในสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น สิ่งที่เราให้ความสำคัญคือ การมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพของประชาชน คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างอิสระบนพื้นฐานของความรู้ความตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษากระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา จำนวนประชากร 5,678 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา จากจำนวนประชากร 5,678 คน คำนวณจากสูตรของยามาเน่ (Yamane, T., 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ได้แก่ เจาะจงผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นที่สังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา หน่วยงาน/องค์กรอิสระ จำนวน 17 รูปหรือคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับสภาพการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดเกี่ยวกับหลักสารานิยมธรรม 6 (หลักธรรมอันก่อให้เกิดความสามัคคี)

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด ที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค

2. แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เพื่อเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่าง ในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ตรงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

2. ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม

3. นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอแจกแบบสอบถาม และดำเนินการแจกและรับกลับคืนด้วยตนเอง

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม ที่รับกลับมาแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การสัมภาษณ์ ได้ดำเนินการด้วยวิธีการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างคำถาม ทำการสัมภาษณ์ตามแนวทางแบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เกี่ยวกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อคำถามเกี่ยวกับพลวัตทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น หลักสารณียธรรม 6 (หลักธรรมอันก่อให้เกิดความสามัคคี) และการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่ตอนที่ 2-4 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อคำถามแสดงความแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ทำการวิเคราะห์โดยอธิบายผลเป็นความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง พบว่าลักษณะเช่นนี้จะเป็นผลมาจากสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ มีความมั่นคงในอนาคตดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จะต้องคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม ยึดหลักความเสมอภาคของบุคคล หลักเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากการปฏิบัติเช่นนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมเช่นนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เพื่อจะส่งผลให้นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา สามารถพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นและยังส่งผลไปยังประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความสำคัญของศักดิ์ศรีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ และความเสมอภาคของบุคคล มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย พบว่า ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสมอภาคกันในการที่จะได้รับการบริการทุกชนิดที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนจะต้องยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล หลักความเสมอภาคของบุคคล หลักแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยต้องเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในการพูดแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก แม้ตนจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นเหล่านั้นก็ตาม ผู้มีจิตใจประชาธิปไตยจะต้องยอมรับหรือมีความอดกลั้นต่อการปฏิบัติที่แตกต่างไปของผู้อื่น หากพฤติกรรมเหล่านั้นไม่ขัดต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของตน

2. กระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ความศรัทธาจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นว่า แม้จะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม ระบบประชาธิปไตยก็จะเป็นระบบการเมืองที่ต้องจรรโลงไว้ การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ทั้งผู้นำและประชาชนจะต้องยึดมั่นในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล จะต้องมีความเชื่อมั่นในความเสมอภาคของบุคคลรวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การเคารพกติกาของการปกครองแบบประชาธิปไตย หลักการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากด้วยกับเสียงข้างมาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง โดยติดตามข่าวสารของบ้านเมืองพูดคุยถึงปัญหาของบ้านเมืองกับผู้อื่นในทางสร้างสรรค์ การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องเชื่อมั่นว่าตนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาลการใช้สิทธิ ออกเสียงเลือกตั้ง การมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์สิ่งนี้จำเป็นต่อความสำเร็จของการปกครองแบบประชาธิปไตย การมองโลกในแง่ดียอมช่วยให้มนุษย์มีความหวังได้ว่าเรามีความสามารถที่จะเอาชนะสิ่งแวดล้อมและฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายไปได้ด้วยระบอบประชาธิปไตย การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ โดยเฉพาะต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติของทางการเมืองไม่มีจิตใจแบบเผด็จการ เพราะหากคนส่วนใหญ่ ในสังคมมีจิตใจเป็นเผด็จการก็ยากที่การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จได้

3. นำเสนอรูปแบบพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ตามหลักสาราณียธรรม 6 กายกรรม (การทำดีกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อสมาชิกในหมู่คณะเดียวกัน มีความเมตตาแก่สมาชิกร่วมชุมชนเดียวกัน ได้ร่วมส่งเสริมให้มีการแสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อนร่วมชุมชน วชิกรรม (การพูดดีต่อกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีการแจ้งข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อกัน มีส่วนร่วมในการตักเตือนกันด้วยความหวังดีต่อเพื่อนร่วมชุมชน มีการแสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มโนกรรมอัน (การคิดดีต่อกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ได้ส่งเสริมให้มีการตั้งจิต ปรารภนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกันได้ร่วมสนับสนุนให้มีความเป็นมิตรไม่คิดทำร้ายซึ่งกันและกัน สนับสนุนให้มีการคิดดีต่อกัน ไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาทหรืออิจฉาริษยากัน สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีน้ำใจแจกจ่ายสิ่งของที่ได้รับสนับสนุนตามโอกาส และมีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน มีการแบ่งปันสิ่งของให้แก่กันและกันในชุมชน มีการแบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม สีสสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่น) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีความประพฤติตนสุจริต ตั้งงามได้ ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติเสมอเหมือนกันทั้งหมู่คณะ มีระเบียบวินัย ไม่ละเมิดกฎเกณฑ์ของหมู่คณะตามอำเภอใจ ทิฐีสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้มีการร่วมมือร่วมใจกันสร้างสรรค์ความดีงามให้กับชุมชน มีการใช้ปัญญาพิจารณาหาเหตุผลได้มีความเห็นชอบร่วมกันในหมู่คณะ

อภิปรายผล

1. การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น การแสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง พบว่าลักษณะเช่นนี้จะเป็นผลมาจากสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพ มีความมั่นคงในอนาคต ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา จะต้องคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม ยึดหลักความเสมอภาคของบุคคล หลักเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากการปฏิบัติเช่นนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมเช่นนี้เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เพื่อจะส่งผลให้นักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา สามารถพัฒนาระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นและยังส่งผลไปยังประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความสำคัญของศักดิ์ศรีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ และความเสมอภาคของบุคคล มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย พบว่า ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสมอภาคกันในการที่จะได้รับการบริการทุกชนิดที่รัฐจัดให้แก่ประชาชนจะต้องยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล หลักความเสมอภาคของบุคคล หลักแห่งเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยต้องเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นในการพูดแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก แม้ตนจะไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นเหล่านั้นก็ตาม ผู้มีจิตใจประชาธิปไตยจะต้องยอมรับหรือมีความอดกลั้นต่อการปฏิบัติที่แตกต่างไปของผู้อื่น หากพฤติกรรมเหล่านั้นไม่ขัดต่อการใช้สิทธิเสรีภาพของตน สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ ตั้งวัฒนธรรม พรณภา เตียสุธิกุล และบุญเลิศ ไพรินทร์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะข้าราชการพลเรือนที่พึงประสงค์ด้านมาตรฐานจริยธรรม ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของคุณลักษณะข้าราชการพลเรือนที่พึงประสงค์ด้านมาตรฐานจริยธรรม ต้องมีจิตสาธารณะในการให้บริการประชาชนโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีและความเท่าเทียม การมีส่วนร่วม ความมีน้ำใจ คุณภาพงาน และให้ความช่วยเหลือโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน มีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย

2. กระบวนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น การมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ความศรัทธาจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นว่า แม้จะเกิดอะไรขึ้นก็ตาม ระบบประชาธิปไตยก็จะเป็นระบบการเมืองที่ต้องจรรโลงไว้ การยึดมั่นและเชื่อถือในหลักความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล ทั้งผู้นำและประชาชนจะต้องยึดมั่นในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคล การเคารพสิทธิของการปกครองแบบประชาธิปไตย หลักการตัดสินใจด้วยเสียงข้างมากด้วยกับเสียงข้างมาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง โดยติดตามข่าวสารของบ้านเมืองพูดคุยถึงปัญหาของบ้านเมืองกับผู้อื่นในทางสร้างสรรค์ การมีสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องเชื่อมั่นว่าตนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือการกำหนดนโยบายของรัฐบาลการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การมองโลกในแง่ดีมีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์ การมองโลกในแง่ดีย่อมช่วยให้มนุษย์มีความหวังได้ว่าเรามีความสามารถที่จะเอาชนะสิ่งแวดล้อมและฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายไปได้ด้วยระบอบประชาธิปไตย การรู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ โดยเฉพาะต่อการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติของทางที่ไม่ดีมีจิตแบบเผด็จการ เพราะหากคนส่วนใหญ่ ในสังคมมีจิตใจเป็นเผด็จการก็ยากที่การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศนั้นจะประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น (2557) กล่าวว่า วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย หรือวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีลักษณะสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ การมีเหตุผล การให้ความเคารพต่อผู้อื่น อดทนอดกลั้นในความแตกต่าง การตกลงกันอย่างสันติวิธี การทำดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การมีอุดมการณ์ ประชาธิปไตย

3. นำเสนอรูปแบบพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่น ตามหลักสาราณียธรรม 6 กายกรรม (การทำดีกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อสมาชิกในหมู่คณะเดียวกัน มีความเมตตาแก่สมาชิกร่วมชุมชนเดียวกัน ได้ร่วมส่งเสริมให้มีการแสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อนร่วมชุมชน วชิกรรม (การพูดดีต่อกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีการแจ้งข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อกัน มีส่วนร่วมในการตักเตือนกันด้วยความหวังดีต่อเพื่อนร่วมชุมชน มีการแสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มโนกรรมอัน (การคิดดีต่อกัน) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ได้ส่งเสริมให้มีการตั้งจิต ปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ต่อกันได้ร่วมสนับสนุนให้มีความเป็นมิตรไม่คิดทำร้ายซึ่งกันและกัน สนับสนุนให้มีการคิดดี ต่อกัน ไม่คิดมุ่งร้ายพยาบาทหรืออิจฉาริษยากัน สาธารณโภคี (การจัดสรรผลประโยชน์ต่อส่วนรวม) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีน้ำใจแจกจ่ายสิ่งของที่ได้รับสนับสนุนตามโอกาส และมีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน มีการแบ่งปันสิ่งของให้แก่กันและกันในชุมชน มีการแบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม สีสสามัญญตา (ไม่เบียดเบียนผู้อื่น) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย มีความประพฤติตนสุจริต ตั้งงามได้ ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติเสมอเหมือนกันทั้งหมู่คณะ มีระเบียบวินัย ไม่ละเมิดกฎเกณฑ์ของหมู่คณะตามอำเภอใจ ทิฐีสสามัญญตา (รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยได้มีการร่วมมือร่วมใจกันสร้างสรรค์ความดีงามให้กับชุมชน มีการใช้ปัญญาพิจารณาหาเหตุผลได้มีความเห็นชอบร่วมกันในหมู่คณะ สอดคล้องกับ พระครูพิบูลย์ธรรมสถิตฐิตสุโข ได้ศึกษาเรื่อง การนำหลักสาราณียธรรม 6 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการส่งเสริมการนำหลักสาราณียธรรม 6 ไปใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร เทศบาล ตำบลร่อนพิบูลย์ด้านเมตตาทายกรรม ควรยินดีให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ด้านเมตตาวัจจกรรม ควรชี้แจงรายละเอียดให้ทราบถี่ถ้วน ด้านเมตตามโนกรรม ควรให้เกียรติแก่ประชาชนอย่างเสมอภาค ด้านสาธารณโภคี ควรมุ่งเน้นการจัดสาธารณูปโภคเพื่อ

ประโยชน์ส่วนรวม ด้านศีลสามัญญตา ควรที่มีความเอื้อเฟื้อมีมนุษยสัมพันธ์ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ ด้านทวิญญูสามัญญตา ควรใจกว้างพร้อมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการปฏิบัติงาน

สรุปองค์ความรู้

พลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของนักการเมืองท้องถิ่นควรมีหลักการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์การปฏิบัติตามหลักการมีความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบของตน การเคารพกฎหมายและกติกาในการอยู่ร่วมกันในสังคม การรู้จักยอมรับในความเห็นทางการเมืองโดยสุจริต และการมีจิตสาธารณะ ไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม มุ่งเน้นธรรม ด้วยการประยุกต์หลักธรรมอันก่อให้เกิดความสามัคคีของนักการเมืองท้องถิ่น คือ หลักสาราณียธรรม 6

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1.1 ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักการเมืองท้องถิ่นให้เกิดการตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาท้องถิ่นชุมชน

1.2 นักการเมืองท้องถิ่นและประชาชนควรรย่องนักการเมืองที่ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับพลวัตทางการเมืองกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยตามนโยบายที่แถลงไว้ก่อนการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบของหลักธรรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

2.2 ควรศึกษาวิจัยรากฐานทางการส่งเสริมวัฒนธรรมในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการปฏิรูปการเมืองของนักการเมือง

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2561). *รายงานผลการตรวจสอบผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี 2561*. นนทบุรี: สยามคัลเลอร์พริ้น จำกัด.

ทวีศักดิ์ ตั้งวัฒนธรรม พรนภา เตียสุธิกุล และบุญเลิศ ไพรินทร์. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะข้าราชการพลเรือนที่พึงประสงค์ด้านมาตรฐานจริยธรรม. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 8(2): 1.

ปรีชา อุตระกุล และคณะ. (2561). โครงการ ประชาสังคมกับการเสริมสร้างธรรมาภิบาลท้องถิ่น เพื่อพัฒนาระบบและกลไกในการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. *รายงานวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

พระครูพิบูลย์ธรรมสถิต ฐิตสุโข. (2561). การนำหลักสารณียธรรม 6 ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*. 12(1): 111.

วิสุทธิ โพธิ์แท่น. (2547). *การบริหารราชการแผ่นดินกับจิตวิญญาณประชาธิปไตย*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สถาบันพระปกเกล้า. (2550). *วัฒนธรรมการเมือง จริยธรรมและการปกครอง*. ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า.

สมปอง รักษาธรรม. (2552). *ความตื่นตัวทางการเมืองของเยาวชนในพื้นที่กับการพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทยช่วงปี พ.ศ. 2549-2552 : ศึกษากรณีเปรียบเทียบนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.

อานันท์ ปันยารชุน. (2551). *ประชาธิปไตยที่ยั่งยืน, การบรรยายสาธารณะ ณ กรุงบรัสเซลส์ ชุดการบรรยายอมายตา เซน เกี่ยวกับพัฒนาอย่างยั่งยืน สมาคม เคมบริดจ์ สมาคมออกซ์ฟอร์ดและกลามฮาร์วาร์ดแห่งเบลเยียม*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สาธารณประโยชน์ และประชาสังคมสถาบันนิติพัฒนบริหารศาสตร์.

Yamane, T.. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

